

YLEISMAAILMALLISEN OIKEUSNEUVOSTON
TUTKIMUSOSASTO

Ḥuqúqu'lláhin lain koonnos

Suomen Bahá'íden Kansallinen Henkinen Neuvosto
Suomen bahá'í-yhteisö

Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston Tutkimusosaston vuonna 1987 valmistama kokoelma; uudistettu Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston pyynnöstä vuonna 2007.

1. Johdanto

Ḥuqúqu'lláh (Jumalan oikeus) on ylevä laki (13)¹ ja pyhä laitos. Se on säädetty Kitáb-i-Aqdasissa, Kaikkein pyhimmissä kirjassa, ja on yksi keskeisiä välikappaleita Bahá'u'lláhin maailmanjärjestyksen perustan pystyttämisessä ja sen rakennelman tukemisessa. Sillä on kauaskantoiset vaikutukset, jotka ulottuvat yksilön hyvinvoinnin edistämisestä uskon pään arvovallan lujittamiseen ja tämän toiminnan laajentamiseen. Varaamalla säännöllisen ja järjestelmällisen tulonlähteen uskon keskeiselle laitokselle Bahá'u'lláh on turvannut varat uskonsa maailmankeskuksen riippumattomalle ja päättävälle toiminnalle.

Nimittäessään tämän lain ”Jumalan oikeudeksi” Bahá'u'lláh on uudelleen painottanut ihmisolentojen ja heidän Luojansa välisen suhteen olemusta liittona, joka perustuu keskinäisiin vakuutuksiin ja velvollisuuksiin; ja määrätessään tämän oikeuden vastaanottajaksi Asian keskusauktoriteetin, jonka puoleen kaikkien uskovien on käännäyttävä, on Hän luonut jokaisen yksityisen uskovan ja uskon pään välille suoran ja elintärkeän yhteyden, joka on Hänen maailmanjärjestyksensä rakennelmalle ainutlaatuinen. Tämän lain avulla ystävät pystyvät ymmärtämään taloudellisen toimintansa kohoavan jumalallisen hyväksynnän tasolle; se on tie heidän varallisuutensa puhdistamiseen ja magneetti, joka vetää puoleensa jumalallisia siunauksia. Ḥuqúqu'lláhin laskeminen ja maksaminen annettujen yleisten ohjeiden puitteissa on täysin yksilön ja Jumalan välinen omantunnon asia (56, 82); Ḥuqúqu'lláhin vaatiminen ja pyytäminen on kiellettyä (56, 82, 83, 93, 106), sallittuja ovat vain uskon laitosten valvonnassa esitetyt yleisluontoiset vetoamukset, muistutukset ja kehotukset (94, 96, 97, 100). Se, että tämän kehittyvän maailmanyhteisön aineelliselle hyvinvoinnille keskeisen lain (29) noudattaminen ja toteuttaminen on täten jätetty tyystin yksilön uskon ja omantunnon varaan, tukee ja valaisee sitä, mitä rakas Mestari nimittää taloudellisten ongelmien henkiseksi ratkaisuksi. Itse asiassa Ḥuqúqu'lláhin lain merkitys lukuisten uskon periaatteiden toteuttamiselle, sellaisten kuin äärimmäisen rikkauden ja köyhyyden poistaminen ja luonnonvarojen oikeudenmukainen jakaminen, käy lisääntyvässä määrin ilmi ystävien omaksuessa entistä suuremmassa mitassa velvollisuuden noudattaa sitä.

Ḥuqúqu'lláhin lain peruseriaatteen esitetään Kitáb-i-Aqdasissa. Sen piirteiden lisäselvityksiä löytyy Bahá'u'lláhin muista kirjoituksista, ‘Abdu’l-Bahán muistioista ja Shoghi Effendin ja Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston kirjeistä, enimmäkseen vastauksissa ystävien esittämiin kysymyksiin. Kaikki nämä tärkeimmät lähteet on koottu Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston Tutkimusosaston toimesta ja julkaistu erillisenä kokoelmana. Tuon kokoelman tutkiminen tekee selväksi, että lain soveltaminen on tapahtunut ja on vastakin tapahtuva asteittain, sitä mukaa kun sen vaikutuksia ja lisäsäädöksiä selvennetään.

Seuraavassa on alustava yritys koota Kirjoituksista löytyvä Ḥuqúqu'lláhia koskeva tieto. On kuitenkin syytä painottaa, että ystävien ei tule tulkita sitä joustamattomasti eikä nähdä sitä kaiken kattavana. Bahá'u'lláhille, Mestarille ja Shoghi Effendille esitetyt kysymykset tulivat ystävilta, jotka asuivat paikoissa ja aikoina, joissa vallitsivat nykyistä paljon yksinkertaisemmat taloudelliset järjestelmät ja suhteet. Mitä niistä voidaan oppia, on selkeät peruseriaatteen, joiden soveltamista muuttuviin ja monisyisempiin oloihin täytyy pohtia. Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto joutuu epäilemättä tarpeen mukaan kehittämään tähän aiheeseen liittyvää lainsäädäntöä pitkälle tulevaisuuteen. Uskon muotoutumisen aikakauden viidennen jakson avautuessa entistä tarkkaavamman ihmiskunnan silmien eteen on ystävien yleinen valmius noudattaa Ḥuqúqu'lláhin lakia oleva selvä merkki siitä, että Korkeimman Nimen yhdyskunta on saavuttamassa uuden henkisen kypsyyden asteen kaikkialla maailmassa.

2. Jumalan suoma lahja

Vaikka Jumala onkin täysin riippumaton kaikista luoduista, on Hän anteliaisuudessaan suonut meille tämän lain (3, 13, 22), sillä asian kehittyminen ja leviäminen riippuvat aineellisista keinoista (4, 29). Kuuliaisuus tälle laille auttaa uskovaan olemaan luja ja horjumaton liitossa (22), suo palkkion kaikissa Jumalan maailmoissa (13), ja on todellisen uskon ainutlaatuinen koetinkivi (24).

Ḥuqúqu'lláh tulee suorittaa iloisesti ja epäröimättä (6, 8, 83). Kun ystävät maksavat Ḥuqúqu'lláhin tässä hengessä, se tuo heille vaurautta ja suojelusta, puhdistaa heidän maallisen omaisuutensa (2, 9, 17, 31, 54, 88) ja auttaa heitä ja heidän jälkeläisiään nauttimaan ponnistustensa hedelmistä (17).

3. Ḥuqúqu'lláhin laskeminen

Kaikki, minkä uskova omistaa, joitakin selvästi määriteltyjä poikkeuksia lukuunottamatta, on kerran, ja vain kerran, Ḥuqúqu'lláhin alainen.

A. Ḥuqúqu'lláhin suorittamisesta ovat vapaat:

1. Asunto ja sen tarpeelliset kalusteet (36).
2. Liiketoiminnassa ja maanviljelyksessä tarvittavat välineet, joiden avulla henkilö hankkii tuloja elatukseensa (42, 46, 47).

B. Ḥuqúq lankeaa maksettavaksi:

1. Ḥuqúqu'lláh lankeaa maksettavaksi heti kun henkilön maksunalaisen omaisuuden arvo kohoaa 19 kultamitḥqálin tai ylittää sen (43). [19 mitḥqália vastaa noin 2,2 troy-unssia, eli noin 69,2 grammaa (52).]
 - a. Suoritettava summa on 19 % maksunalaisen omaisuuden arvosta (3, 34).
 - b. Maksu suoritetaan täysistä 19 kultamitḥqálin yksiköistä (41).
2. Ḥuqúqu'lláh suoritetaan jokaiselta uudelta 19 kultamitḥqálin yksiköltä, kun karttuneen omaisuuden arvo vuotuisten menojen vähentämisen jälkeen lisää riittävästi maksunalaisen omaisuuden arvoa. Vähennettäviä kuluja ovat:
 - a. Yleiset elinkustannukset (45, 48, 49).
 - b. Tappiot ja omaisuuden myynnistä koituneet kustannukset (55, 78).
 - c. Valtiolle suoritettut maksut, kuten verot ja tullit (49).

3. Kun henkilö saa lahjan tai perinnön, se lisätään hänen omaisuuteensa, jonka kokonaisarvoa se kartuttaa samalla tavalla kuin vuosituloista kustannusten yli jäävä osuus (60, 74).
4. Jos omaisuuden arvo kasvaa, Ḥuqúqu'lláhia ei tarvitse maksaa tuosta arvonlisästä ennen kuin se muutetaan rahaksi, esim. myymällä omaisuus (67).
5. Jos omaisuus vähenee, esim. vuoden menojen ylittäessä vuoden tulot, Ḥuqúqu'lláh lankeaa maksettavaksi vasta sen jälkeen kun tappio on korvattu ja henkilön maksunalaisen omaisuuden kokonaisarvo on kasvanut (37, 38, 41, 43, 45–47, 49, 60, 72).
6. Velkojen maksamisesta on huolehdittava ennen Ḥuqúqu'lláhin maksamista (35, 68, 71).
7. Ḥuqúqu'lláhin maksaminen riippuu henkilön taloudellista mahdollisuuksista täyttää velvollisuutensa (33).
8. Uskovan kuollessa hänen Ḥuqúqu'lláh-maksuistaan huolehditaan seuraavasti:
 - a. Ensiksi kuolinpesästä maksetaan hautauskulut (35).
 - b. Toiseksi maksetaan vainajan velat (40).
 - c. Sitten maksetaan omaisuudesta vielä maksamatta oleva Ḥuqúqu'lláh. Määrättäessä jäljelläolevan Ḥuqúqu'lláhin alaisen omaisuuden arvoa suoritetaan seuraavat vähennykset: hautauskulut (35), vainajan velat (40), varojen realisoinnista johtunut arvonmenetys (55) ja varojen realisoinnista aiheutuneet kustannukset (55). Ensisijainen asunto, samoin kuin sellaiset tavarat, kuten välttämättömät kalusteet ja ammatinharjoittamiseen tarkoitettut työvälineet jäävät edelleen Ḥuqúqin ulkopuolelle (78).

C. Lisäohjeita Ḥuqúqu'lláhin määrittämisestä

1. Kunkin uskovan ei pitäisi ainoastaan oppia laskemaan Ḥuqúqu'lláh omana elinaikanaan, vaan myös se, miten varautua hänen kuollessaan suorittamatta olevan summan maksamiseen. (65, 68)
2. Vaikka laki sallii tiettyä harkinnan varaa Ḥuqúqu'lláh-maksujen ajoittamisessa, uskovan tulisi mieluiten suorittaa maksut omana elinaikanaan aina, kun ne lankeavat maksettaviksi (73); tällöin ainoa Ḥuqúqu'lláh-maksu, josta pitäisi joutua huolehtimaan testamentin yhteydessä, tulisi olla sellaiset ylimääräiset sitoumukset, joita saattaa tulla esiin, kun uskovan asioita selvitetään hänen kuoltuaan (65).
3. Kukaan ei voi täyttää toisen henkilön velvollisuutta maksaa Ḥuqúqu'lláh eikä määrätä Ḥuqúqu'lláh-maksun käyttötarkoitusta tai suorittaa Ḥuqúqu'lláh-maksuja jonkun henkilön kunniaksi (64, 80).
4. Ḥuqúqu'lláhin laki velvoittaa ainoastaan yksityisiä uskovia, ei bahá'í-laitoksia tai korporatioita (76).

5. On jätetty kunkin itsensä päätettäväksi, mitä menoja tulisi pitää ”välttämättöminä” ja siitä syystä vähennyskelpoisina laskettaessa vuotuista säästöjen karttumista sekä mitä kotitalouden kalusteita tulisi pitää ”tarpeellisina” ja sen vuoksi vapaina Ḥuqúqu'lláhin maksamisesta (19, 45, 46, 48–50, 56–58, 61, 70).
6. Vaikka Kirjoituksissa viitataan Ḥuqúqu'lláhin vuosittaisiin suorituksiin, maksun aika ja tapa on jätetty yksityisen uskovan harkintaan (69, 70, 78). Niinpä ketään ei velvoiteta muuttamaan omaisuuttaan kiireellä rahaksi voidakseen siten täyttää Ḥuqúqu'lláhin maksuvelvoitteensa (55).
7. Miehellä ja vaimolla on vapaus päättää, haluavatko he täyttää Ḥuqúqu'lláh-velvollisuutensa yhteisesti vai erikseen (59, 71, 74).
8. Ḥuqúqu'lláh-tili olisi pidettävä erillään muista lahjoituksista, koska Ḥuqúqu'lláhin varojen käytöstä päättää asian keskusauktoriteetti, jonka puoleen kaikkien tulee kääntyä, kun taas muihin rahastoihin tehtyjen lahjoitusten käyttötarkoituksesta voivat lahjoittajat päättää itse.
9. Ḥuqúqu'lláh tulisi suorittaa ennen uskon muihin rahastoihin tapahtuvia lahjoituksia (49, 54, 57) samoin kuin ennen varojen sijoittamista pyhiinvaellusmatkaan (2). On kuitenkin jätetty uskovan omaan harkintaan, laskeeko hän rahastoihin tekemänsä lahjoitukset kuluiksi arvioidessaan omaisuutensa vuosittaista arvonlisää hänelle lankeavan Ḥuqúqu'lláhin määrää laskettaessa (57) vai tekeekö hän lahjoitukset vain siitä rahasta, josta Ḥuqúqu'lláh on maksettu, hän voi myös itse päättää käsitteleekö hän joitakin lahjoituksia toisella tavalla kuin toisia (62).

4. Ḥuqúqu'lláhin lain soveltaminen

Monen vuoden ajan Ḥuqúqu'lláhin pyhä laki oli koskenut ainoastaan Lähi-Idästä olevia uskovia. Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto saattoi lain maailmanlaajuisesti voimaan Riḍvánina 1992, jolloin alkoi Pyhä vuosi, jota vietettiin sen muistoksi, että oli kulunut sata vuotta Bahá'u'lláhin poismenosta (28).

5. Ḥuqúqu'lláhin maksaminen

Pääuskottuna toimineen Jumalan Asian käden kuolemaan saakka Ḥuqúqu'lláh maksettiin Ḥuqúqu'lláhin uskotulle, valtuutetuille tai heidän nimetyille edustajilleen (85, 87, 102). Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston nimittämä Kansainvälinen Ḥuqúqu'lláhin Uskottujen Lautakunta toimii pääuskotun sijalla (100, 101, 103). Tämä laitos nimittää alueellisten ja kansallisten lautakuntien jäsenet sekä valvoo valtuutettujen ja edustajien työtä. Se hyödyntää Bahá'í-maailmankeskuksen Ḥuqúqu'lláh-toimiston palveluja suorittaessaan sellaisia tehtäviä, kuten kuittien kirjoittaminen (101).

6. Ḥuqúqu'lláhin varojen hoito

Päätösvalta Ḥuqúqu'lláhia koskevista säädöksistä (51, 54) samoin kuin sen käytöstä on kokonaan Asian keskusauktoriteetilla. Ḥuqúqu'lláhia voidaan käyttää hyväntekeväisyyteen (23, 25, 45) tai muihin Jumalan asialle hyödyllisiin tarkoituksiin (109, 110, 112).

1. Sulkeissa olevat numerot viittaavat Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston toimittaman vuonna 2013 uudistetun Ḥuqúqu'lláh-kokoelman kappaleisiin.